

[illegible]

[illegible]

“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan

bağlarımızı koparmamayı, birbirimizle olan diyaloglarımızı kesmemeyi nasip etsin. İyilikte ve kötülüğü engelleme adıyla bir araya gelmeyi bizlere ihsan etsin. Muhterem Kardeşlerim Bize kötülük eden, bizimle ilişkisini kesen akrabamıza karşı nasıl davranmalıyız? Böyle bir akrabamıza karşı da sıla-i rahimle yükümlümüyüz? Diye sorduğunuzu iştir gibiyim. Evet Kardeşlerim Peygamber Efendimiz (sav) kötülüğü karşı iyiliği emretmiştir.

قَالَ

رَسُولُ

اللّهِ: َ

يَكُنْ

أحَدُكُمْ

إمَّعَةً،

يَقُولُ أنَا

مَعَ

النَّاسِ إنْ

أحْسَنَ

النَّاسُ

أحْسَنْتُ

وَإنْ

أسَاءُوا

أسَأتُ،

ولكِنْ

وَطِّنُوا

أنْفُسَكُمْ

إنْ أحْسَنَ

النَّاسُ أنْ

تُحْسِنُوا

وَإنْ

أسَاءُوا أنْ

تَجْتَنِبُوا

إسَاءَتَهُمْ

18; “Sakın sizden kimse kararsız olup da: "Ben insanlarla beraberim, eğer insanlar iyilik yaparsa ben de iyilik yaparım, kötülük yaparsa ben de köt&uumulük yaparım" demesin. Aksine, nefsinizi sabit tutun, halka iyilik yaptı mı siz de iyilik yapın, köt&uumulük yaparsa zulme yer vermeyin.”[10] “Ebu Zer (ra) şöyle demiştir: “Dostum (Hz. Peygamber) bana, kendisi benden uzaklaşıp arkasını çevirse bile sıla-i rahmi kesmememi tavsiye etti. Ayrıca acıda olsa hakkı söylememi emretti.”[11] “Ebu Zer (ra) der ki: “Dostum Allah’ın Rasulü (sav) bana: “Benden (mevki ve servet) bakımından üstün olan kimseye bakmamamı, daha çok benden aşağı olanlara bakıp halime şükretmemi, fakirleri sevmemi, onlarla yakınlık kurmamı (onları güzetmemi) öğütledi. Yine onlar, yüz çevirseler de akraba ve yakınlarımla ilişkimi sürdürmemi, Allah’a bağlılığım hususunda hiçbir kınayıcıdan çekinmememi, acı da olsa gerçeği söylememi vurguladı.”[12] Sıla-i Rahim karşılık beklenerek yapılmamalıdır. “Sıla-i rahmin mutlaka karşılık güzeterek yapılmaması gerektiği ve sadece bize iyilik edenlere mukabele etmenin yeterli olmadığı ifade edilmektedir. Sıla bir fazilet olmakla birlikte sadece yapılan karşılık vermekten ibaret değildir. Asıl sıla ilgi ve alaka kesildiği halde

münasebeti devam ettirebilmektir. En kâmil manada sıla da budur.”[13]
“Karşılık olsun diye yakınlarını ziyaret eden kimse gerçekten görüp
gözeten değıldir. Asıl ziyaretçi, kendisinden ilişki kesildiğı halde ilişkisini kesmeyip
sürdüren kimsedir”[14] Hakiki sıla-i rahim akrabanın ziyaretine karşılık vermek
değıldir. “Rahm (akrabalık haklarına riayet), arşa asılmıştır. Ona erişmek, akrabaların
ziyaretine karşılık vermekle değıl; ancak kendisiyle ilgisini kesen akrabalara sıla-i rahim yapmakla,
yani onlarla ilgiyi kesmemekle mümkündür.”[15] “Misliyle
bilmukabele birr-üihsan eden kişı, akrabaya hakiki sıla-i rahmetmiş değıldir. Lâkin
hakiki sılacı, kendisinden akrabalık sıla ve ihsanı kesildiğı halde sıla ve ihsanda bulunan
kimsedir.”[16] Kötülük eden akrabaya yumuşak davranana Allah’n
(cc) yardımını celp eder. وعنه رضي
اللَّه عنه
أَن رجلاً قال ;
يا رسول
اللَّه إِنَّ
لي قَرابَةً
أَصِلُهُمْ
وَيَقْطَعُو
06;ي ، وَأُحسِنُ
إِلَيْهِمِ
وَيُسيئُونَ
إِليَّ ،
وأَحْلُمُ
عنهُمْ
وَيجْهلُونَ
علَيَّ ، فقال ;
« لَئِنْ
كُنْت كما
قُلْتَ ،
فَكَأَنَّمَ
75; تُسِفُّهُمُ
المَلَّ ، ولا
يَزَالُ معكَ
مِنَ اللَّهِ
ظهِيرٌ
عَلَيْهِمْ
ما دمْتَ
عَلَى ذَلكَ »
 Bir adam: - Yâ Resûlallah! Benim akrabam var. Ben kendilerini ziyaret
ediyorum, onlar bana gelip gitmiyorlar. Ben onlara iyilik ediyorum, onlar bana
kötülük ediyorlar. Ben onlara anlayışlı davranıyorum, onlarsa bana kaba
davranıyorlar, dedi. Bunun üzerine Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem
şöyle buyurdu: - “Eğer dediğın gibi isen, onlara sıcak kül yutturmuş oluyorsun.
Sen böyle davrandıkça, Allah’n yardımı seninledir.” [17]
 Faziletlerin en üstünü ilgisini kesen akrabaya sıla-i rahim yapmaktır.
“Faziletlerin en üstünü, seninle ilgisini kesene sıla-i rahim yapman, seni
mahrum edene vermen ve sana zulmedeni affetmendir.” [18] Sadakaların en değıerlisi kin
tutan akrabaya verilendir. “Sadakanın en değıerlisi, içinden kin tutan yakınlar

sadakadır.”[19] Hz. Peygamber (sav) şöyle buyurmuştur: “Sadakanın en faziletlisi, kişinin, kendisine buğz eden yakın akrabasına verdiği sadakadır.”[20] Huyların en güzeli yardımını esirgeyene yardım etmektir. “Dünyada ve ahirette geçerli olan huyların en güzeli haber vereyim mi? Seninle ilişkini kesenle ilişkini sürürmen, senden yardımını esirgeyene yardım etmen ve sana zulmedeni bağışlamandır.”[21] “Güzeli huy ve davranışların en değerlisi, seninle ilişkisini koparanla ilişki kurman, senden yardımını esirgeyene yardım etmen ve sana kötülük edeni bağışlamandır.”[22] Kötülük edeni bağışlamak kişinin Allah (cc) katında derecesini artırır. “Size Allah’ın kendisiyle üstünük ve dereceyi arttırdığı şeyleri bildireyim mi?” Ashap: “Evet, Ya Resulallah” dediler. “Size cahilce davranana yumuşak davranır, kötülük edeni bağışlar, yardımını esirgeyene yardım eder ve sizinle ilişkisini koparan kimseyle ilişki kurarsınız.”[23] Zulüm edeni bağışlamak cennete girmeye vesiledir. “Uüccedil; şey kimde bulunursa, Allah (ahiret gününde) onun hesabını kolaylaştırır ve rahmetiyle onu cennete koyar.” Bunu işitenler: “Anamız babamız sana feda olsun, onlar nedir ya Resulallah? Diye sorunca Hz. Peygamber (sav): “Size yardımını esirgeyene yardım etmeniz, sizinle ilişkisini kesen kimseyle ilişki kurmanız ve size zulmedeni bağışlamanızdır. İşte bunları yaparsanız Allah sizi cennete koyar”[24] Muhterem Kardeşlerim Sila-i rahimi terk eden kimselerin dünya ve ahirette alacakları cezalara gelince Akrabalarla ilişkiyi kesmek günahın en kötüsüdür. “Sevap yönünden hayrın en değerlisi, iyilik yapmak ve yakınlarla ilişki kurmaktır. Ceza yönünden şerrin en kötüsü de zulüm yapmak ve akrabalarla ilişkiyi kesmektir.”[25] Sila-i rahimi terk edenler gerçekten zarara uğrayanlardır.

اَلَّذِينَيَنْقُضُونَعَهْدَاللهِمِنْبَعْدِمِيثَاقِهِوَيَقْطَعُونَمَآاَمَرَاللهُبِهِاَنْيُو.صَلَوَيُفْسِدُونَفىِاْلاَرْضِاُولَئِكَهُمُالْخَاسِرُونَقالرسولالَّهصَلّىاللهُعَلَيْهِِ

وسَلَّم : «
إِنَّ اللَّه
تَعَالى
خَلَقَ
الخَلْقَ
حَتَّى إِذَا
فَرَغَ
مِنْهُمْ
قَامَتِ
الرَّحِمُ ،
فَقَالَتْ :
هذا مُقَامُ
الْعَائِذِ
بِكَ مِنَ
الْقَطِيعةِ
، قال : نَعَمْ
أَمَا
تَرْضينَ
أَنْ أَصِلَ
مَنْ
وَصَلَكِ ،
وَأ.َقْطَعَ
مَنْ
قَطَعَكِ ؟
قالت : بَلَى ،
قال فذلِكَ ،
ثم قال رسول
اللَّه صَلّى
اللهُ
عَلَيْهِ
وسَلَّم :
اقرءوا إِنْ
شِئ.تُمْ : {
فهَلِ
عَسَيْتمْ
إِن
تَولَّيتُم
أَنْ
تُفسِدُوا في
الأ.َرْضِ
وتُقطِّعُوا
أَرْحامكُمْ
صَلّى اللهُ
عَلَيْهِ
وسَلَّم
أُولَئِكَ
الذ.ين
لَعنَهُم

اللَّهُ
فأَصَمَّهُمْ
وَأَعْمَى
أَبْصَارَهُمْ } Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: “Allah Teâlâ varlıkları yaratma işini tamamlayınca, akrabalık bağı (rahim) ayağa kalkarak: - (Huzurunda) bu duruş, akrabalık bağını koparan kimseden sana sığınanın duruşudur, dedi. Allah Teâlâ: - Pekâlâ, seni koruyup gözeteni gözetmeme, seninle ilgisini kesenden rahmetimi kesmeme râzı değil misin? diye sordu. Akrabalık bağı: - Evet, râzıyım, dedi. Bunun üzerine Allah Teâlâ: - Sana bu hak verilmiştir, buyurdu. Bunları anlattıktan sonra Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem: - İsterseniz (bunu doğrulayan) şu âyeti okuyunuz, buyurdu: فَهَلْعَسَيْتُمْاِنْتَوَلَّيْتُمْاَنْتُفْسِدُوافِىاْلاَرْضِوَتُقَطِّعُوآاَرْحَامَكُمْ اُولَئِكَالَّذِينَلَعَنَهُمُاللهُفَاَصَمَّهُمْ وَاَعْمَىاَبْصَارَهُمْ “Ey münâfıklar! Siz iş başına geçecek olursanız, yeryüzünde fesat çıkarır, akrabalarla ilginizi kesersiniz, değil mi? İşte Allah’ın lânete uğrattığı, kulaklarını sağır, gözlerini kör ettiği kimseler bunlardır”[27] وفي روايةللبخاري : فقالاللَّه تعالى : منْ وَصلَكِ، وَصلْتُهُ ، ومنْ قَطَعكِقطعتُهُ » Buhârî’nin bir rivayetine göre Cenâb-ı Hak şöyle buyurdu: “Ey akrabalık bağı! Seni gözeteni gözetirim. Seninle ilgiyi kesenden ben de ilgimi keserim.”[28] وَالَّذِينَيَنْقُضُونَعَهْدَ اللهِمِنْ بَعْدِمِيثَاقِهِوَيَقْطَعُونَمَا اَمَرَ

اللهُ بِهِ
اَنْ يُوصَلَ
وَيُفْسِدُو
06;َ فِى
اْلاَرْضِ
اُولَئِكَ
لَهُمُ
اللَّعْنَةُ
وَلَهُمْ
سُوءُ
الدَّارِ “Hâlbuki
Allah’ın ahdini (Ona) kati olarak verdikleri sözden sonra bozanlar, Allah’ın
birleştirilmesini emrettiği şeyi (akrabalar ve müminler arasında olması gereken irtibatı)
kesenler ve yeryüzünde fesat çıkarınlara gelince, işte onlar yok mu, lanet
onlardır; yurdun kötüsü (cehennem) de onlar içindir!”[29]
Sıla-i rahimi terk edenin ameli kabul olmaz. "Âdemoğullarının amelleri her cuma gecesi olan
perşembe günü akşamı sunulur. Akrabadan ilgisini kesenin ameli ise kabul olunmaz."
“Her Cuma gecesi insanoğlunun amelleri Allah'a arz olunur: Yalnız sıla-i rahimde
bulunmayanların amelleri kabul olunmaz.”[30] Akrabalarıyla ilişkisini kesene rahmet kapıları
kapalıdır. وَعَنْ
عُبَادَةَ
بْنِ
الصَّامِتِ
رضِي اللَّه
عنْهُ أَنَّ
رسُولَ
اللَّهِ
صَلّى اللهُ
عَلَيْهِ
وسَلَّم
قَالَ : « مَا
عَلى
الأَرْضِ
مُسْلِمٌ
يَدْعُو
اللَّه
تَعالى
بِدَعْوَةٍ
إِلاَّ
آتَاهُ
اللَّه
إِيَّاهَا ،
أَوْ صَرَف
عنْهُ مِنَ
السُّوءِ
مِثْلَهَا . ما
لَم يدْعُ
بإِثْم ، أَوْ

قَطِيعَةِ
رحِمٍ ق Resقlullah sallallahu aleyhi ve sellem
şقyle buyurdu: قYeryقzقnde bir mقslقman Allahقtan bir
şقey dilerse, gقnah bir şقeyi istemediği veya akrabası ile ilgisini kesmeyi arzu etmediği
sقrece Allah onun dileğini mutlaka yerine getirir veya ona vereceği şقey kadar bir
kقtقlقğق kendisinden giderir.ق[31] قSıla-i rahimi terk edenin
yقzقne Cenab-ı Hak (cc) asla bakmaz. Resقlullah aleyhissalقtu
vesselقm buyurdular ki قCebrail (as) bana gelerek: قBu gece Şaban ayının yarısı
gecesidir. Vallahi bu gece iقccedil;inde Kelp kabilesi koyunlarının tقyleri sayısınca insan,
cehennemden kurtulur. Fakat Allah, bu gece kendisine şقirk koşanın, bozuşarak birbirine
dقşman olanların, akrabalarla ilişkisini kesenin, eteklerini, elbisesini kibirlenerek
sقrقyenin, ana babasına asi olanın ve iقccedil;ki tiryakisinin yقzقne asla
bakmaz. Onu terk eder.ق[32] Akraba ile ilişkiyi kesen cennetin kokusunu alamaz. قEy
Mقslقmanlar! Allahقtan korkun, yakınlarınızla ilgilenin, en قccedil;ok sevap
yakınlarla ilişkiyi sقrdقrmeyle kazanılır. Zulقm ve taşkınlıktan da sakının.
قCcedil;قnkق zulقm taşkınlıktan da sakının. قCcedil;قnkق
zulقm ve taşkınlıktan kazanılan gقnah ve suقccedil;, gقnahların en ağırıdır.
Anaya babaya asi olmaktan da sakının. Zira cennetin kokusu bin senelik mesafeden alınır. Vallahi
anaya babaya asi olan, akrabalarla ilişkisini kesen ve eteklerini (elbisesini) kibirlenerek yerde
sقrقyen kimse bu kokuyu alamaz (cennetten bu kadar uzak kalır).
Bقyقklenmek ise ancak قlemelerin Rabbi Allahقa mahsustur.ق[33]
Sıla-i rahimi terk eden cennete giremez. ق[34] قUuml;قccedil; kişi cennete giremez: İقccedil;ki tiryakisi,
yakınlarla ilişkisi kesen ve sihire inanan onu yapan.ق[35] Şerrin en kقtقsق
akrabalarla ilişkiyi kesmektir. قSevap yقnقnden hayrın en değerlisi, iyilik yapmak
ve yakınlarla ilişki kurmaktır. Ceza yقnقnden şerrin en kقtقsق de
zulقm yapmak ve akrabalarla ilişkiyi kesmektir.ق[36] Cenab-ı Hakقkı (cc) en
قccedil;ok kızdıran amel sıla-i rahimi terk etmektir. Hasقam kabilesinden bir adam anlatır:
قAshabıyla birlikte bulunan Rasulullahقn (sav) yanına gelerek: قYa
Resulullah! Hangi iş ve davranış Allahقı daha قccedil;ok gazaplandırırق
قAllahقa şقirk koşmakق قSonra hangisi?ق قYakınlarla olan
ilişkiyi kesmekق قDaha sonra hangisi ey Allahقn Rasulق!ق
قKقtقlقğق sقylemek, yaymak ve iyiliğe engel olmak, iyilikten
uzaklaştırmakق buyurdu. قSıla-i rahimi terk eden topluma rahmet inmez. قİyi
bilin ki, toplum iقccedil;inde yakınlarıyla ilişkisini kesen kimseler bulundukقa o topluma
rahmet inmez.ق (Esbehقnقicirc;) قToplum iقccedil;inde yakınlarıyla ilişkisini
koparanlar bulundukقa o topluma melekler inmez.ق[37] Abdullah İbn-i Ebi Evfق
(ra) der ki: قBirlikte otururken Resulullah (sav): قBugقn yakınlarıyla ilişkisini
kesen bizimle oturmasınق dedi. قBunun قzerine bir delikanlı kalkarak,
aralarında meydana gelen bir meseleden dolayı teyzesine gitti ve ondan kendisini bağışlamasını
istedi. Teyzesi de aynı şقeyi ondan istedi. Daha sonra aramıza dقnقnce Nebi (sav):
قİyi bilin ki, toplum iقccedil;inde yakınlarıyla ilişkisini kesen kimseler bulundukقa o
topluma rahmet inmezق buyurdu.ق[38] Sıla-i rahimi terk etmenin ahirette baki bir
cezası vardır. "Ahiretteki cezası baki kalmak قzere kişiye hemen ceza verdiren şقey; dille
tecavقz ve akra-badan alakayı kesmektir."ق[39] Cenab-ı Hak (cc) sıla-i rahimi terk edeni

cezalandırmakta acele eder. “Zulüm yapmak ve yakınlarla ilişkiyi kesmenin dışında, Allah’ın dünyada ve ahirette bunları yapanı cezalandırmak için acele ettiği başka bir günah yoktur.”[40] “İşleyene daha dünyada cezası çarçabuk gelmeye en layık günah zulüm ve sıla-ı rahim’ın koparılmasıdır, bu cezanın gelmesi, Ahiretteki cezaya kefarettir.”[41] Sıla-i rahimi terk edenler muhtaç olurlar. “Yakınlarıyla ilişkisini kesenler (başkalarına) muhtaç olurlar.”[42] Kadir Hatipoğlu Kazım Karabekir Camii İmam Hatibi/ Bağcılar /İstanbul Bu Vaaz Çeşitli Makale ve Yazılardan İstifade Edilerek Hazırlanmıştır. [1] Buharî, Edeb: 12; Tirmizî, Birr: 49, (1980); İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 10/58. [2] Bakara, 2/83 [3] Nahl, 16/90 [4] İsrâ, 17/26 [5] Dini Kavramlar Sözüğü, Diyanet İşleri Başkanlığı yay. “Sıla-i Rahim” md [6] Nisa, 4/1 [7] Riyazürsquo;s Salihin Hadis No: 324 [8] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 10/58. [9] Riyazürsquo;s Salihin Hadis No: 341 [10] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akçağ Yayınları: 16/335. [11] Taberânî, Beyhâkî [12] Taberani, İbn-i Hibban [13] Cami’ül Usul [14] Buhari, Ebu Davud, Tirmizî [15] Beyhâkî, Tebarânî [16] Abdullah Bin Amr Bin As [17] Riyazürsquo;s Salihin Hadis No: 320 [18] Müslim [19] Taberânî, Hâkim [20] Ahmet, Taberânî [21] Taberânî [22] Taberânî [23] Bezzar, Tebarânî [24] Bezzar, Taberânî, Hâkim [25] İbn-i Mace [26] Bakara, 2/27 [27] Muhammed sûresi (47), 22-23 [28] Riyazürsquo;s Salihin Hadis No: 317 [29] Rad, 13/25 [30] Ahmed b. Hanbel, Müsned [31] Riyazürsquo;s Salihin Hadis No: 1504 [32] Beyhâkî [33] Buhari, Müslim, Tirmizî [34] Riyazürsquo;s Salihin Hadis No: 341 [35] Ebu Musa [36] İbn-i Mace [37] Taberani [38] Esbahânî [39] Tirmizî ve Davud [40] İbn-i Mace, Tirmizi, Hakim [41] Ebu Davud, Tirmizi [42] İbn-i Hibban

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)